

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a fővárosi és megyei kormányhivatalok által szervezett középszintű szóbeli vizsgára (2017)

Irodalom

Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

1. Petőfi Sándor *Felhők* című ciklusának motívumai és képi világa
2. A múlt és a jelen értékeinek szembesítése Arany János *Toldi estéje* című művében
3. A költői nyelv jellemzői Ady Endre *Új versek* (1906) című kötetében – néhány szabadon választott alkotás alapján
4. A próféta alakjának megjelenítése Babits Mihály *Jónás könyve* című alkotásában
5. Kosztolányi Dezső Esti Kornél-történeteinek poétikai sajátosságai az Esti Kornél című kötet néhány novellája alapján
6. Önértékelő és létösszegző költemények József Attila kései költészetében (három szabadon választott vers elemzése)

Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

7. Csokonai Vitéz Mihály költészetének gondolati és formai sajátosságai *A magánosságához, Az estve* és *A tihanyi ekhóhoz* című alkotásai alapján
8. A romantika jellemzői Vörösmarty Mihály *Csongor és Tünde* című drámai költeményében
9. A magyar társadalom ábrázolásának írói eszközei Móricz Zsigmond a *Tragédia*, a *Szegény emberek* és a *Barbárok* című elbeszélésében
10. Az antik műfaji hagyományok továbbélése *Radnóti Miklós* költészetében
11. A groteszk ábrázolásmód Örkény István egyperces alkotásaiban
12. Az iskola és a kamaszkor megidézése Karinthy Frigyes *Tanár úr kérem* című kötetének karcolataiban

Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

13. A műfajok és költői formák változatossága Varró Dániel *Szívdezzert* című kötetében

Művek a világirodalomból

14. A példázat műfaja az Újszövetség evangéliumaiban (három történet értelmezése)
15. A realista ábrázolás módszerei Honoré de Balzac *Goriot apó* című regényében
16. Az emberi élet kiüresedésének ábrázolása Franz Kafka *Átváltozás* című elbeszélésében

Színház és dráma

17. A tragikus végkifejlethez vezető tettváltás-sorozat elemző bemutatása William Shakespeare *Rómeó és Júlia* című tragédiájában
18. A történeti színek szerepe Madách Imre *Az ember tragédiája* című drámai költeményében

Az irodalom határterületei

19. A krimi műfaji sajátosságai Agatha Christie *Tíz kicsi néger* című regénye alapján

Regionális kultúra és a határon túli irodalom

20. Egy, a tájhoz, régióhoz, településhez kötődő jelentősebb kulturális intézmény bemutatása (pl. színház, múzeum, rendezvénysorozat)

Magyar nyelv

Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői
2. A közlésfolyamat nem nyelvi kifejezőeszközeinek szerepe a mindennapi kommunikációban
3. A kommunikáció formái: a szóbeliség és az írásbeliség

A magyar nyelv története

4. A *Halotti beszéd és könyörgés* nyelvi jellemzői
5. A Kazinczy-féle nyelvújítási mozgalom jelentősége és módszerei

Ember és nyelvhasználat

6. A nyelvi jelrendszer
7. A csoportnyelvek jellemzői – példákkal
8. Egynyelvű szótárak
9. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra

A nyelvi szintek

10. A mássalhangzótörvények típusai és helyesírási összefüggései
11. A mellérendelő összetett mondat
12. A toldalékok fajtái

A szöveg

13. A munka világában szükséges szövegtípusok kommunikációs, nyelvi jellemzői (önéletrajz, hivatalos levél)
14. Szövegtípusok kommunikációs, szerkezeti, nyelvi jellemzői

A retorika alapjai

15. Az összefoglalás funkciója és típusai
16. Az érvelés beszédhelyzete és eszközei
17. A retorika mint a meggyőzés művelete

Stílus és jelentés

18. Az alakzatok jellemzői (felsorolás, ismétlődés, ellentét, gondolatrítmus)
19. A társalgási és a hivatalos stílusréteg jellemzői
20. A metaforikus jelentés